

การบัญชีเบื้องต้น

แผนที่สู่จักรวาลการบัญชี

วิทยาลัยอาชีวศึกษารุงเทพธนบุรี

ผู้สอน: อาจารย์ภัทรวดี แก้วสูง

กลุ่มเป้าหมาย: นักศึกษา ปวช.1 สาขากการบัญชี

บัญชีคืออะไร?

1. ข้อมูลเข้า (Input)
การเก็บรวบรวมข้อมูลรายการค้าในแต่ละวัน (รวบรวมบิลและเอกสาร)

2. ประมวลผล (Processing)
ศิลปะของการจดบันทึก (Recording),
จัดหมวดหมู่ (Classifying), และสรุปผล
(Summarizing) ในรูปแบบของหน่วยเงินตรา

3. ข้อมูลออก (Output)
การตีความหมายและแสดงผลลัพธ์
(Interpreting) ออกมาเป็นรายงาน
ทางการเงินเพื่อใช้ตัดสินใจ

วัตถุประสงค์และประโยชน์

จัดบันทึกเหตุการณ์
ทางการเงินอย่างเป็น
ลำดับและครบถ้วน

แสดงผลการดำเนินงาน (ทำไร/ขาดทุน)
และฐานะทางการเงิน
ของกิจการ

ควบคุม ดูแลรักษา
สินทรัพย์ และ
ป้องกันการทุจริต
ที่อาจเกิดขึ้น

เป็นข้อมูลสำคัญให้
เจ้าของกิจการใช้
วางแผน และ
ตัดสินใจ

ประเภทของธุรกิจ

	1. ธุรกิจบริการ (Service)	2. ธุรกิจซื้อขายสินค้า (Merchandising)	3. ธุรกิจอุตสาหกรรม (Manufacturing)
ลักษณะ	ให้บริการ แลกกับ ค่าธรรมเนียม/ค่าบริการ	ซื้อสินค้าสำเร็จรูปมา แล้วขายไปเพื่อทำกำไร	ซื้อวัตถุดิบ -> ผ่านกระบวนการผลิต -> เป็นสินค้าสำเร็จรูป
ความซับซ้อนบัญชี	ง่ายที่สุด (ไม่มีสินค้าคงเหลือ)	ปานกลาง (ต้องคำนวณต้นทุนสินค้าที่ซื้อมา)	ซับซ้อนที่สุด (มีระบบบัญชีต้นทุนการผลิต)

เสาหลัก 5 หมวดบัญชี

สูตรลับจำง่าย: 'เบอร์เกอร์บัญชี'

ขนมปัง (ด้านบนและล่าง) =
หมวด 1 และ 5 (สินทรัพย์ & ค่าใช้จ่าย)

- เพิ่มขึ้น -> บันทึกด้าน เดบิต (Debit)
- ลดลง -> บันทึกด้าน เครดิต (Credit)
- ยอดคงเหลือปกติ -> เดบิต

ไส้เบอร์เกอร์ (ตรงกลาง) =
หมวด 2, 3, 4 (หนี้สิน, ทุน, รายได้)

- เพิ่มขึ้น -> บันทึกด้าน เครดิต (Credit)
- ลดลง -> บันทึกด้าน เดบิต (Debit)
- ยอดคงเหลือปกติ -> เครดิต

จำไว้ว่า ขนมปังอยู่ฝั่งเดบิต
ไส้ในอยู่ฝั่งเครดิตนะเมี้ยว!

ฟังบัญชี

ระบบตู้เอกสารของนักบัญชี:
การกำหนดเลขที่บัญชีอย่างเป็น
ระบบตามมาตรฐาน 5 หมวด เพื่อ
พ่วงต่อการค้นหาและอ้างอิง

สิ้นชักทั้ง 5 (รหัสเริ่มต้น):

- ชั้นต้นด้วย 1 = สินทรัพย์
(เช่น 101 เงินสด,
102 เงินฝากธนาคาร)
- ชั้นต้นด้วย 2 = หนี้สิน
(เช่น 201 เจ้าหนี้การค้า)
(เช่น 201)
- ชั้นต้นด้วย 3 = ส่วนของเจ้าของ
(เช่น 301 ทุน-เจ้าของกิจการ)
- ชั้นต้นด้วย 4 = รายได้
(เช่น 401 รายได้ค่าบริการ)
- ชั้นต้นด้วย 5 = ค่าใช้จ่าย
(เช่น 501 เงินเดือน, 502 ค่าเช่า)

วงจรบัญชี

Step 5: งบการเงิน (Financial Statements)

ปลายทางของวงจร
สรุปผลงานให้ผู้บริหาร

Step 3: สมุดแยกประเภท (Ledger)

จัดหมวดหมู่บัญชีเป็นเรื่องๆ (ตัว T)
เพื่อหายอดคงเหลือ

Step 1: เอกสารรายการค้า (Source Documents)

จุดเริ่มต้น
วิเคราะห์บิล/ใบเสร็จว่ากระทบหมวดใด

Step 2: สมุดรายวันทั่วไป (Journal)

บันทึกรายการครั้งแรกตามหลักเดบิต/เครดิต
เรียงตามวันที่

Step 4: งบทดลอง (Trial Balance)

พิสูจน์ความถูกต้อง
ยอดรวมเดบิตต้องเท่ากับเครดิต

ทุกหมวดบัญชี มีที่ไป

แยกให้ออก!
หมวด 1,2,3 บอกฐานะ
หมวด 4,5 บอกผลกำไร!

ท่อสีฟ้า: หมวด 1 (สินทรัพย์),
หมวด 2 (หนี้สิน),
หมวด 3 (ส่วนของผู้ถือหุ้น)
โหลรวมกันไปที่หน้าจอ:
งบแสดงฐานะการเงิน
(Statement of Financial Position)

ท่อสีขาว: หมวด 4 (รายได้),
หมวด 5 (ค่าใช้จ่าย)
โหลรวมกันไปที่หน้าจอ:
งบกำไรขาดทุน
(Income Statement)

งบแสดงฐานะการเงิน

จุดประสงค์:
แสดงสถานภาพทางการเงินของ
กิจการ ณ วันใดวันหนึ่ง
(เหมือนการถ่ายภาพนิ่ง)

สมการบัญชี
(Accounting Equation):

$$\text{สินทรัพย์} = \text{หนี้สิน} + \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}$$
$$(A = L + E)$$

ตราซึ่งต้องสมดุลกันเสมอ!

สิ่งที่บอกรา:

กิจการมีทรัพย์สินเท่าไร
เป็นหนี้คนอื่นเท่าไร
และเป็นเงินทุนของผู้ถือหุ้นจริงๆ
เท่าไร

งบกำไรขาดทุน

กำไรสุทธิ
(Net Profit)

จุดประสงค์:

แสดงผลการดำเนินงานของกิจการ
สำหรับรอบระยะเวลาหนึ่ง (เช่น 1 เดือน,
1 ปี - เหมือนการดูการดูภาพยนตร์)

สมการผลกำไร:

รายได้ - ค่าใช้จ่าย = กำไร (หรือ ขาดทุน) สุทธิ

สิ่งที่บอกเรา:

กิจการทำมาค้าขึ้นหรือไม่?
มีรายได้เข้ามาพอที่จะครอบคลุมค่าใช้จ่าย
และเหลือเป็นกำไรหรือเปล่า?

ยินดีด้วย! คุณพร้อมสำหรับโลกบัญชีแล้ว

สรุปจุดเช็คพอยต์สำคัญ (Key Checkpoints):

- เข้าใจเป้าหมายของการบัญชี (บันทึก สรุปผล เพื่อตัดสินใจ)
- จำสูตร 'เบอร์เกอร์' บัญชี 5 หมวด ได้แม่นยำ (เดบิต/เครดิต ไม่หลงทาง)
- รู้ลำดับขั้นวงจรบัญชีตั้งแต่เริ่มต้น จนจบทั้งบการเงิน

ก้าวต่อไป: เตรียมพร้อมลุยกับการวิเคราะห์รายการค้า และบันทึกสมุดรายวันในคาบหน้า นะครับน้องๆ ปวช.1!